

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี
เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง
Develop educational achievement in the art and
music subject groups. A story about Orff's teaching ideas.
For 4 th grade students at Wat Pong School

ณัฐวัฒน์ รสหวาน ¹

Nattawat Rodwant ¹

วีระ วงศ์สรรค์ ²

Weera Wongsan ²

กัญณภัทร หุ่นสุวรรณ ³

Kannaphat Hunsuwan ³

Received: March 26,2024 Revised: May 17,2024 Accepted: May 17,2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีจำนวนนักเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) เนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการเรียนรู้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 4) ความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัยดังนี้

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70) คิดเป็น ร้อยละ 85.67
- 2) ความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ โดยมีค่าความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.80 (g = 0.80)
- 3) ความพึงพอใจทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67)

¹²³ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹²³ Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

¹ Corresponding Author E-mail: 6533200010@bkkthon.ac.th

คำสำคัญ : แนวคิดการสอนของออร์ฟ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จังหวะ, โรงเรียนวัดโป่ง

Abstract

Research on the development of academic achievement Art and music learning group: Rhythm according to Orff's teaching concept for 4th grade students at Wat Pong School The objectives are: 1) to compare academic achievement 2) to study learning progress 3) to study satisfaction. The sample groups used in the research are: Grade 4 students at Wat Pong School, Semester 2, Academic Year 2023, 1 classroom, which was obtained from simple random sampling, with a total of 40 students. Tools used in the research: 1) Content of music learning activities on rhythm according to Orff's teaching concept 2) Lesson plan 3) Test to measure learning outcomes before and after learning the reliability value is 0.96. and 4) Measurement form Satisfaction for Grade 4 students with learning about the arts subject group the consistency index value is equal to 1.00. Statistics used in the research include: 1) percentage 2) mean; 3) standard deviation and 4) class normalized gain

The research results found that

1) Academic achievement It was found that students had an overall average score of 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70).

2) Academic progress. It was found that the learning progress value was 0.80 ($\langle g \rangle$ = 0.80).

3) Academic satisfaction According to Orff's teaching concept For Grade 4 students at Wat Pong School ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67)

Keywords: Orff's teaching concept, academic achievement on rhythm, Wat Pong School

บทนำ

ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดประเภทและวิธีการ จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ประชาชนทุกคนในประเทศได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 3 ระบบการศึกษา มาตราที่ 15 ระบุว่า การ จัดการเรียนการสอนมี 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบ 2) การศึกษานอกระบบ และ 3) การศึกษาตามอัธยาศัย โดยสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือจะจัดทั้ง 3 รูปแบบก็ได้ การศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้นิยามไว้ว่า การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษาหลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษาในระบบมี 2 ระดับได้แก่

1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีทั้งประเภทสามัญศึกษาและสายวิชาชีพหรืออาชีวศึกษา และ 2) การศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา จัดการเรียนการสอนยังคงส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวเข้าสู่ความเจริญได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนเกิดสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เช่น ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการคิดความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2565: 31-34)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กล่าวถึง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยได้กล่าวถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะว่าเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะยังเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความคิด กิจกรรมทางศิลปะนั้นจะช่วย พัฒนานักเรียน ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์สังคมตลอดจนสามารถนำไปสู่การ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แบ่งออกเป็น 3 สาระ ได้แก่ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรี และสาระนาฏศิลป์ สาระดนตรี มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบดนตรี สามารถแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ ทั้ง 3 สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ล้วนแล้วแต่เป็นศาสตร์ที่จะทำให้นักเรียนสามารถแสดงออกทางด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เน้นให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของแต่ละศาสตร์สามารถแสดงออกได้อย่าง ถูกต้องและพัฒนางานศิลปะอย่างสร้างสรรค์นอกจากนั้นยังมุ่งเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าใน ศิลปวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 182)

ในปัจจุบันครูสอนดนตรีในประเทศไทยต่างพบเจอกับความท้าทายในการจัดการเรียนการสอนนักเรียน ที่มีความหลากหลายในชั้นเรียน และมีครูผู้สอนหลายท่านที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์สอนนักเรียนให้พัฒนาความสามารถทางดนตรีของนักเรียนทุกคนที่มีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำกลยุทธ์ที่ช่วยส่งเสริมให้การสอนวิชาดนตรีในชั้นเรียนรวมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การวางแผนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นและสอดคล้องกับ ศักยภาพของนักเรียน อาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การทำงานร่วมกัน ของหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งครู การศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้น และผู้ปกครองในการออกแบบกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับ ความต้องการของนักเรียน ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจใน การเรียนด้วยกิจกรรมที่สนุกสนาน โดยครูผู้สอนในรายวิชา ดนตรี นั้นจะต้องมีการออกแบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความเหมาะสม กับช่วงวัยและศักยภาพของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน ทั้งนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนควรที่จะได้เรียนในทุกสาระทางดนตรี ครอบคลุมประวัติศาสตร์ วรรณกรรม และทฤษฎีดนตรี และทักษะดนตรีที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การร้อง จังหวะ ตัวโน้ต การเล่นการเคลื่อนไหว การอ่าน และการสร้างสรรค์ทางดนตรีการให้ความสำคัญกับศักยภาพของนักเรียนเป็น (อัมทิภา ศิลปพิบูลย์, นัทธี เชียงชนะนา,และนิอร เตรีตนชัย, 2563: 31)

การเลือกรูปแบบจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ดนตรีจากการลงมือทำ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มจากสิ่งที่ยากตามศักยภาพของเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถเล่นดนตรีได้อย่างไพเราะแม้จะเป็นการเรียนในชั้นเบื้องต้น ได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม และมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี เช่น ไซโลโฟน เป็นหลักในการบรรเลงทำนองเพลงและคลอทำนองเพลง ซึ่งกิจกรรมการเล่นแบบรวมวงในชั้นเบื้องต้นจะการใช้การคลอทำนองเพลงด้วยโดรน ซึ่งง่ายและสะดวกกว่าการใช้คอร์ด เด็กสามารถเล่นดนตรีโดยไม่ต้องกังวลถึงความผิดพลาด เนื่องจากโดรนใช้โน้ตเพียง 2 เสียงเป็นหลัก คือ โทนิคและดอมิแนนท์ โดยเล่นในลักษณะซ้ำๆ แบบออสตินาโต ทำหน้าที่คลอทำนองเพลงไปตลอดทั้งเพลง ซึ่งเด็กสามารถสร้างสรรค์รูปแบบการเล่นโดรนให้มีความหลากหลายได้ตามจินตนาการและความรู้สึก และการใช้โดรนยังเอื้อต่อการคลอทำนองที่เล่นโดยการอิมโพรไวส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้เป็นการเรียนดนตรีที่เด็กๆ สามารถสร้างสรรค์ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการลงมือทำ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (วิทยา ไล่ทอง, 2561)

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, ค.ศ. 1895 - 1982) เป็นนักประพันธ์ นักการศึกษาดนตรี และนักกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กชาวเยอรมัน เกิดในปี ค.ศ.1895 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้ศึกษาทางด้านดนตรีและการละคร ออร์ฟเริ่มเรียนเปียโนกับมารดาตั้งแต่อายุเพียง 5 ขวบ ในปี 1920 ออร์ฟเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับวงการดนตรี เมื่อดาลโครซ (Dalcroze) ได้นำเสนอวิธีการสอนดนตรีที่มีความแปลกใหม่และได้รับความนิยมอยู่ในขณะนั้น โดยตัวของออร์ฟเองก็ได้รับอิทธิพลทางแนวการสอนจากดาลโครซ ในการจัดกิจกรรมดนตรี ต่อมาออร์ฟและดาลโครซ ได้ร่วมกันสร้างโรงละคร โดยออร์ฟทำงานที่โรงโอเปร่า (Opera) ที่ Mannheim และDarmstadt ในช่วงนั้นมีโรงเรียนที่สอนด้านยิมนาสติกได้เปิดขึ้นหลายแห่ง ทำให้ออร์ฟมีความคิดที่จะทำโรงเรียนที่นำดนตรีและยิมนาสติกมาทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างการเคลื่อนไหวและดนตรี ทำให้โรงเรียนที่ออร์ฟสร้างร่วมกับกุนเธอร์ (Dorothee Guenther) ในปี 1924 มีจุดเด่นที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่นๆทำให้เขามั่นใจถึงธรรมชาติที่ไม่สามารถแยกกันได้ระหว่างการดนตรีและการเต้นรำทำให้ออร์ฟได้คิดทฤษฎีการสอนของตนเองที่เรียกว่า Elemental Music หรือ ดนตรีเบื้องต้น (Warner, B., 1991: 8-10)

จากเอกสารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโป่ง (2565 : 125) แสดงให้เห็นว่า คณะณาดนตรีของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2563 - 2565 ซึ่งผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้มีการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรี เรื่อง จังหวะตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ของนักเรียนโรงเรียนวัดโป่งให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของโรงเรียน หากพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง จังหวะมากขึ้น จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ในภาคปฏิบัติ หรือการบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะเป็นเรื่องพื้นฐานหลักของดนตรี ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีเรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่งเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง สามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้ตาม วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ

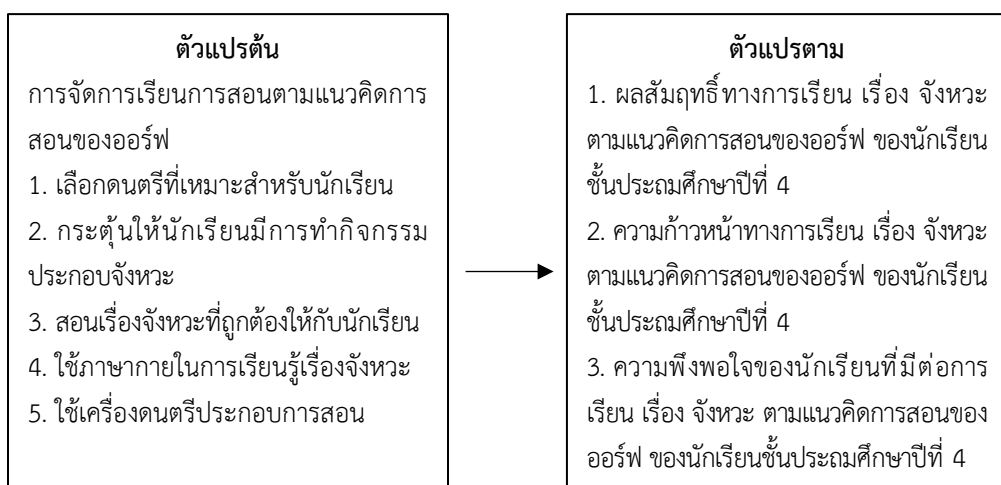
สมมติฐานการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง มีสมมติฐานดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80
2. ความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง มากกว่าร้อยละ 50

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง โดยกำหนดกรอบแนวคิดเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตามไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ห้อง ห้องเรียนละ 40 คน รวมจำนวนทั้งหมด 80 คน โดยจัดแบบคละกัน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีจำนวนนักเรียน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 4 ชนิด คือ

1) ชุดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ด้านดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทางการสอนของออร์ฟ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ชุดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ด้านดนตรี เรื่องจังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดโป่ง เพื่อกำหนดรูปแบบของกิจกรรม เรื่องจังหวะ วิชาดนตรี กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2) ศึกษาหนังสือ และเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนและขั้นตอนการออกแบบเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ

1.3) นำเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาดนตรี เรื่อง จังหวะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของชุดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ด้านดนตรีว่าเหมาะสมกับการนำไปใช้หรือไม่พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไข และประเมินความสอดคล้อง

2) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ

2.1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดโป่งเพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ เรื่อง จังหวะ

2.2) ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ เรื่อง จังหวะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาดนตรี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้

2.4) เสนอแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ และแบบประเมินความเหมาะสม ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ และให้ผู้เชี่ยวชาญลงคะแนนในแบบประเมินความเหมาะสม โดยกำหนดคะแนนประเมินด้วยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท Likert (1932)

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1) การศึกษาหนังสือ ตำราคู่มือและเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด บริกรการ ทฤษฎีการเรียนรู้ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จังหวะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ (ปรนัย 4 ตัวเลือก) โดยกำหนดให้แบบทดสอบในข้อที่ถูกต้องมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน และค่าคะแนนข้อที่ผิด เท่ากับ 0 คะแนน รวมทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งการสร้างแบบทดสอบนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ อย่างชัดเจน

3.3) เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity), นำผลการตรวจสอบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Congruence: IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00, ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีความสมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้จริง หาค่าความยากง่าย (p) มีค่าเท่ากับ 0.28-0.69, การหาค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าเท่ากับ 0.31-0.78 และการหาค่าความเชื่อมั่น (KR-20) มีค่าเท่ากับ 0.97

4) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ

4.1) ศึกษาชุดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องตามเนื้อหาตามเรื่องที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถาม

4.2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยผู้วิจัยกำหนดให้คะแนนในแบบประเมินความพึงพอใจอยู่ในรูปแบบของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert)

4.3) เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Congruence: IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโป่ง เพื่อขออนุญาตทดลองสอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

2. ทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์การทดลอง และวิธีการประเมินผลการเรียน

3. ดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ตามลำดับ จากนั้นชี้แจงการเรียนรู้ วิชาดนตรี ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ แก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง

4. หลังจากทำการทดลองสอนเสร็จสิ้น ทำการประเมินการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เรื่องจังหวะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเรียนการสอน

5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ เรื่องจังหวะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ

6. นำข้อมูลและคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

7. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

8. นำเสนอผลการวิจัยและจัดทำรูปเล่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความก้าวหน้า สามารถสรุปได้ดังนี้

1 การศึกษาผลการเรียนวิชาดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง โดยการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2 การหาความก้าวหน้าทางการเรียน ที่มีต่อการเรียนวิชาดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยการใชสูตรความก้าวหน้าแบบ Normalized gain

3 เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการสอนตามแนวทางการสอนของออร์ฟ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติการคุณภาพของเครื่องมือและสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถิติการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item- Objective Congruence) 2. การหาค่าความยากง่าย (p) 3. การหาค่าอำนาจจำแนก (r) 4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) วิธี KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน Kuder (1993) 5. การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ

2. สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และความก้าวหน้า (Normalized gain: $\langle g \rangle$)

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังกล่าว สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70) คิดเป็นร้อยละ 85.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และระดับคุณภาพของคะแนนผลการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียน เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ค่าเฉลี่ยคะแนนผลการเรียนรู้ เรื่องจังหวะ (คะแนนเต็ม = 30)				
การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ก่อนเรียน	40	8.50	4.12	28.33
หลังเรียน	40	25.70	7.16	85.67

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนโดยเฉลี่ยรวมเท่ากับ 8.50 ($\bar{X}$ = 8.50) คิดเป็นร้อยละ 28.33 และหลังการทดลองได้คะแนนโดยเฉลี่ยรวมเท่ากับ 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70) คิดเป็นร้อยละ 85.67 ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง พบว่ามี ค่าความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.80 ($\langle g \rangle$ = 0.80) อยู่ในระดับสูง หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนทดสอบก่อนการทดลอง คะแนนทดสอบหลังการทดลองและความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คะแนนทดสอบผลการเรียนรู้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)					ความก้าวหน้าทางการเรียน		
n	คะแนนก่อนเรียนโดยรวม		คะแนนหลังเรียนโดยรวม		วิธี Normalized Gain		
	คะแนนเฉลี่ย	% Pretest	คะแนนเฉลี่ย	% Posttest	< <i>g</i> >	ร้อยละ	ระดับ
40	8.50	28.33	25.70	85.67	0.80	80	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า จากผลการทดลองสอน ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ นักเรียนที่เข้ารับการทดลองจำนวน 40 คน ทำแบบทดสอบผลการเรียนรู้ซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีผลคะแนนก่อนเรียนโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 8.50 ($\bar{X}$ = 8.50) คิดเป็นร้อยละ 28.33 (% Pre-test) และผลคะแนนหลังเรียนโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70) คิดเป็นร้อยละ 85.67 (% Post-test) เมื่อนำมาคำนวณโดยใช้วิธี Normalized Gain พบว่า มีค่าความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.80 ($\langle g \rangle$ = 0.80) ซึ่งอยู่ในระดับ สูง หรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิด การสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.33, S.D. = 0.67) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ

ความพึงพอใจ	การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด การสอนของออร์ฟ		ระดับ ความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านสภาพความแวดล้อม	4.40	0.69	มาก
2. ด้านการเรียนการสอน	4.33	0.63	มาก
3. ด้านสื่อ / นวัตกรรมการสอน	4.42	0.60	มาก
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.04	0.76	มาก
รวม	4.33	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ 4.33 ($\bar{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1. ด้านสื่อ / นวัตกรรมการสอนเท่ากับ 4.42 ($\bar{X}$ = 4.42) 2. รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมเท่ากับ 4.40 ($\bar{X}$ = 4.40) 3. ด้านการเรียนการสอนเท่ากับ เท่ากับ 4.33 ($\bar{X}$ = 4.33) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับ 4.04 ($\bar{X}$ = 4.04) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีสากล เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง พบว่านักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.70 ($\bar{X}$ = 25.70) คิดเป็นร้อยละ 85.67 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่เรียนตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เพลงที่เจอในชีวิตประจำวันมาเป็นสื่อการสอน ครูได้ปรับเนื้อหาที่ยากให้ง่ายขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนให้เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยแนวคิดตามการสอนของออร์ฟ มีแนวคิดดังนี้ 1) เลือกดนตรีที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน 2) กระตุ้นให้นักเรียนมีการทำกิจกรรมประกอบจังหวะ 3) สอนเรื่องจังหวะที่ถูกต้องให้กับนักเรียน 4) ใช้ภาษากายในการเรียนรู้เรื่องจังหวะ 5) ใช้เครื่องดนตรีประกอบการสอน สอดคล้องกับ พิติต แสนอินทร์ (2564) การพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรี สำหรับนักศึกษารายวิชาการสอนดนตรีตามแนวทางของออร์ฟ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรี และศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการใช้ชุด

กิจกรรมดนตรี สำหรับนักศึกษารายวิชาการสอนดนตรีตามแนวทางของออร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการใช้ชุดกิจกรรม ทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) และหลังเรียน (Post-test) ซึ่งจากการทดลองการใช้ชุด กิจกรรมพบว่า ในกิจกรรมที่ 1-3 มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะโดยมีเนื้อหา จังหวะแบบสามพยางค์ (Triple) จังหวะขัด (Syncopation) ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวทางของ ออร์ฟ อย่างเช่น การใช้ร่างกายประกอบจังหวะ (Body Percussion)และการใช้คำพูด (Speech) รวมถึง การค้นสด (Improvisation) พบว่า ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ร้อยละ 87.82/96.16 ซึ่งเป็นไปตามที่เกณฑ์การวิจัยได้กำหนด

2) ผลการศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง พบว่ามีค่า ความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.80 ($<g> = 0.80$) คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ ส่งเสริมให้ นักเรียนได้ทำกิจกรรมประกอบจังหวะ และสามารถเรียนรู้เรื่อง จังหวะ กับเพลงที่นักเรียนชอบได้ อีกทั้ง ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และการเสนอความคิดของตนกับครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ กานต์นันท จุลกาญจน์ (2565) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ต ดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนของโคดาเย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนของโคดาเย นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพร้อยละ 76.74 2) ความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ต ดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนของโคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.57 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนของโคดาเย มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 4) ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนของโคดาเย มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1

3) ผลการศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1. ด้านสื่อ / นวัตกรรมการสอนเท่ากับ 4.42 ($\bar{X} = 4.42$) 2. รองลงมาคือ ด้าน สภาพแวดล้อมเท่ากับ 4.40 ($\bar{X} = 4.40$) 3. ด้านการเรียนการสอนเท่ากับเท่ากับ 4.33 ($\bar{X} = 4.33$) และ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับ 4.04 ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ โดยคะแนนความพึง พพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด ทั้งนี้เพราะแนวทางการสอนของออร์ฟ นักเรียนมีความเข้าใจเรื่อง จังหวะ มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนทนและสนใจในการจัดการเรียนรู้ ดังผลการวิจัยของ วาสนา สารจันทร์ (2561) การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียน หลังได้รับการจัดการ เรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชา

ดนตรีตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3.ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 4.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ชาดนตรี การจัดการเรียนรู้ชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุดและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นครูผู้สอนควรนำแนวคิดการสอนของออร์ฟไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น และนำมาออกแบบจัดการจัดการเรียนรู้บูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไปด้วย

2) จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดการสอนของออร์ฟ ส่งผลต่อความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโป่ง มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป มีค่าความก้าวหน้ามากกว่า 0.50 พบว่า มีค่าความก้าวหน้าทางการเรียนเท่ากับ 0.80 ซึ่งอยู่ในระดับสูงหรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นครูผู้สอนควรนำแนวคิดการสอนของออร์ฟ ปฏิบัติต่อไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยพัฒนานักเรียนให้มีการพัฒนาด้านความคิดให้ได้หลากหลายและกว้างไกลด้วยการใช้แนวทางการสอนของออร์ฟ และกระตุ้นการเรียนของนักเรียน ทำให้รูปแบบการสอนมีความสมบูรณ์มากขึ้น และสามารถพัฒนาให้ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงมาก สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1. ด้านสื่อ / นวัตกรรม การสอนเท่ากับ 4.42 ($\bar{X} = 4.42$) ดังนั้นครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มสาระอื่น ๆ ควรนำการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ มาช่วยทำให้นักเรียนได้ประโยชน์ที่ได้รับให้มากที่สุดในทุก ระดับทุกชั้นเรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนได้ปรับเปลี่ยนมุมมอง และทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนและนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนของบุคคลอื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ครูได้สามารถดำเนินการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน นำมาสู่การปรับปรุงข้อบกพร่องในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จังหวะ ตามแนวทางการสอนของออร์ฟ ซึ่งจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางการสอนของออร์ฟ ในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาในทุกระดับชั้นเรียนต่อไป

3) ควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรอื่น ๆ และศึกษาวิจัยทดลองเปรียบเทียบกับผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ศึกษาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมโดยใช้แนวคิดการสอนของออร์ฟ ที่จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เห็นผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมระหว่างเรียนได้มากขึ้น

4) ข้อควรระวังระหว่างจัดการเรียนการสอน ควรต้องมีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนของออร์ฟ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานตันทน์ จุลกาญจน์. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีสากลตามแนวคิดการสอนของโคคาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- พิทิต แสนอินทร์. (2564). *การพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรี สำหรับนักศึกษารายวิชาการสอนดนตรีตามแนวทางของออร์ฟ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วารสารดนตรีบ้านสมเด็จฯ, 3(2), 39.*
- โรงเรียนวัดโป่ง. (2563). *เอกสารงานวิชาการด้านคะแนนวัดผลโรงเรียนวัดโป่ง 2563*. ชลบุรี: โรงเรียนวัดโป่ง.
- วาสนา สารจันทร์. (2561). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลออร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยา ไส้ทอง. (2561). *การคลอทำนองเพลงด้วยโดรนตามแนวคิดในการสอนดนตรีของออร์ฟ. วารสารครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 46(4), 355.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *รายงานการศึกษาไทย พ.ศ.2565*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อัมทิภา ศิลปพิบูลย์, นที เชียงชนะ, และนิอร เทรตตันชัย. (2563). *กลวิธีการสอนดนตรีในชั้นเรียนรวมระดับประถมศึกษา: มุมมองจากประสบการณ์ของครูสอนดนตรี. วารสารวิทยาลัยราชสุดา, 17(2), 18.*
- Warner, B. (1991). *Orff. Schulwerk Application for the Classroom*. NJ: A Person Education.
- Kuder. (1993). *การหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Method)*. สืบค้นจาก <http://www.wijai48.com/leriability/richardson.htm>
- Likert, Rensis. (1932). "A Technique for the Measurement of Attitudes". *Archives of Psychology*, 140, 1-55.